

NAZBIERAĆ SIĘ (13) *vb pf*

nazbierać się (12), **nazbierać się** (1); nazbierać się: nazbierać się *RejKup* (1:1).

się (9), sie (4).

Oba a jasne, e pochylone.

fut 3 sg nazbiérã się (3). ◇ praet 3 sg n nazbiérało się (10) [w tym RejKup f4v, i5, RejZwierc 110 może impers praet od NAZBIERAĆ].

Sł stp, Cn brak, Linde XVI w. s.v. nazbierać.

Zebrać się w wielkiej ilości lub z trudem (zwykle z subiektywnym odczuciem wielości) [podmiot: kogo, czego (pl a. coll. a. „tego”) a. wiele kogo, czego (12), „co” (1)] (13) :

1. Znaleźć się w jednym miejscu lub u jednego posiadacza (6) :

a. O majątku (2) : Czo fiem obanku załlyfal Choczyam leząc czycho dyłzał. Boć iednak iuż przychodzi czas A nikogo łtamąd niemas. A tułę iż iuż niemało Tam [*w banku*] fię tego nazbierało. *RejKup* f4v; Vyrzy pochwili áno miody podbieráią/ áno owieczki łtrzygą/ áno owoce znołzą/ [...] włzytkiego dołyc/ iedno trzebá [...] / áby to co fię z wielką pracą nazbierało/ áby fię to ledá iáko nie popłowało. *RejZwierc* 110.

[Bezpodmiotowo; komu: kiedyć weźmie [brat mizerny] odemnie piędądz od drugié^{go} piędądz na zbierać mu się MurzNT 104v (Linde).]

b. O ludziach (4) :

nazbierać się do kogo (1): y nábierało fię do niego vczniow/ około pięddziefiąt. SkarŻyw 453.

nazbierać się skąd (1): áczci fię y z ołtátecznych gránic źemie/ [...] wielkie mnołstwo żołnierz o w czerłtwych y mężnych nazbiera. CzechRozm 254v.

W przen (1) : iż to być żadnym obyczaiem nie może áby byli zwiedzieni wierni twoi/ chociałz thák wiele tych łrogich Lwow á iádowitych wężow około nich fię nábiera. RejPos 261.

Przen (1) : TEgo Knechci ćwiczyli/ więc dworłtwo przypádło/ Y oboie połpołu w iedney głowie fiádło. Więc y Ziemiałstwo ktemu/ pomaga niemało/ Azać fię tamtych pánow/ máło nábierało. RejZwierz 79.

2. Stać się, narosnąć do wielkiej ilości (7) : Nadzyewam fię ze niemało Iuż fię tego [*dobrych uczynków*] nazbyrało. *RejKup* i5; mało do tego podobno, aby sjem który tak długo trwać mógł, iżby wszystkie sądy odprawić się mogły, gdyż tak wiele rzeczy się nazbierało, [...] iżże długi czas na nie musi być, aby się odprawiły. *Diar* 92; *RejZwierz* 102; *GórnRozm* C3v; á nábierało fię tych/ ktorzy mię nienawidzą niespráwiedliwie. *LatHar* 163; *SarnStat* 1273.

nazbierać się między kim (1): O/ co fię tego łupiełstwa nábierało między ludźmi/ á zwłázczá pány. Iákie poddánych vbogich y kmieci obłupienie/ iákie vciłki włzędzie SkarKaz 351b.

Synonim: nagromadzić się.

Formacje współrdzenne cf BRAC SIĘ.